

scripturarum in quo istam considerationem versanda dicimus. his libris continetur, ut breuiter dicā, ueteris testamēti, xlvi, noui autem xxvii, qui sunt lxxii. Quorū omnium nomina & seriem, & autoritatē quia in superiori libro quantum potui descripsi non necesse crescimus iterare.

DE CANONE HEBRAEORVM. QVOMODO APVD EOS TRIPERTITVS EST ORDO DIVINARVM SCRIPTVRARVM.

Ca. VII.

Otandum tamen quod hebrei uetus testamen
n tum Hesdra authore iuxta numerum litterarū suarum in xxii, libros accipiunt. diuidētes eos in tres ordines, legis scilicet, prophetarū. & agiographorū. Primus ordo legis in quinque libris accipit. q̄rū primus est Bresith, qui est Genesis. Secundus Elesmot qui est Exodus. Tercius Vagecra, qui est Leuiticus. Quartus Vagetabanin, qui est Numerus. Quintus Eleadabarim, quod est Deutonomiū. His sunt quinque libri Moysi, quos hebrei Thorath, latini legē appellat, proprie autē lex appellatur, que per Moysen data est. Secundus ordo prophetarū, in quā continent libri octo, quorū primus Iosuē bennun, qui latine Hieros naue dicitur. Secundus Soptun qui est Iudicū. Tercius Samuel qui est Regū primus. Quartus Malachim, qui est regū secundus. Quintus Esaías. Sextus Hieremias. Septimus Ezechiel. Octauus Taristra qui dicitur duodeci prophetarū, q̄ libri quia sibi p̄ paruitate adiūcti sunt p̄ uno accipiunt. Tercius est ordo Agiographorū, i. sc̄tā scriben tiū, in quā sunt libri nouē. q̄rū primus Iob, sc̄d's Psalteriū, qui in quicq̄ incisionibus diuiditur. Tercius Masioth, quod est Proverbia Salomonis, quartus Cœleth q̄ est Ecclesiasticus, quintus Syrasirin q̄d est Cātica cāticorū, sextus Daniel, septimus Debreiamin, q̄d est uerba die rū, idest Paralipomenō. octauus Esdras, nonus est Hester, q̄ simul oēs v, et viii, et ix, sunt xxii, sicut superius

int comprehendit. Quādam autem
littera dicitur lamens, Hieremij
& origini quantum voluntaria uel
iuxta xxmī, faciens qui ante co
mū, aut libri qui post liberos e
st. Quādam, Quādam, ipud n
mē, comū, librum, minū, can
quādam, primū, Sejmē, liber e
ficiens, tertius, libe, qatarus, lu
Methaberm, ds, tertibei, inn
ecclā, tamen, Ganth, inter diuin
p̄petua, in, nono, unten, testamen
p̄petua, efigie, in, quā, Mi
ca, homines, le, cāndis, apollinis
le, populus, Petu, Iacob, homi
liber, actus, apollinis, ac, Apoll
libri, jāmentes, deim, &, sp̄tā
lūmārem, de, cauis, opens, et, lib
et, ar, diuī, nō, illo, libro
lethim, degradō, tamen, uel, in
in, in, sequens, nō, habere, Den
p̄tā, uel, p̄cepta, uerandi,
libens, diligens, q̄, in, effigie
q̄, plānū, q̄, quanto, et, in
libri, et, in, q̄, perte, in, scriptori
et, libri, et, in, q̄, cōntinent, fidei
filiū, ap̄, dā, et, am, cum, juero
liber, et, in, plāninga, diuī, libru
e, q̄, p̄fors, sunt, ap̄, enda, et
et, librū, fāmentur, exempla, &
librū, et, librū, ex, mōnia, dubitati
in, cōnēmō, uale, plurimū
p̄petua, p̄petua, dari,

sunt comprehensi. Quidam autem Ruth & Cinoth qd latine dicit lamentatio Hieremie. Agiographis adiciunt & viginti quatuor uolmina ueteris testamēti faciunt: iuxta xxiiii. seniores, qui ante conspectum dei assistūt. Iste sunt libri qui apud H̄ebreos canonicam authoritatem habent. Quartus est apud nos ordo ueteris testamēti eorum librorum qui in canone hebraico nō sunt. quorum primus Sapientie liber est. secundus Ecclesiasticus. tertius Tobie. quartus Iudith. quintus et sextus Machabeorum. q̄s licet Iudei inter apocrifa separant. ecclesia tamen Christi. inter diuinos libros honorat & predicat. In novo autem testamento duo sunt ordines. primus euāgelicus. in quo sunt Matthēus. Marcus. Lucas. Ioannes. secundus apostolicus in quo sunt epistole apostolorum Petri. Iacobi. Ioannis. Iude & Pauli. & liber actus apostolorum. et Apocalipsis. In his omnibus libris timentes deum & pietate mansueti querunt uoluntatem dei. cuius operis et laboris prima obseruatio est. ut diximus nosse istos libros. & si non dum ad intellectum. legendo tamen uel mandare memorie. uel omnino incognitos nō habere. Deinde illa que in eis apte posita sunt. uel precepta uiuendi. uel regulē credendi. solentius diligentiusq; inuestiganda sunt. que tanto quisq; plura inuenit. quanto est intelligentia capatior. In his enim que aperte in scripturis posita sunt. inueniuntur illa omnia que continent fidem. mores uiuendi. spem scilicet atq; charitatem. cum uero facta quidam familiaritate cum ipsa lingua diuinarum scripturarum. in ea que obscura sunt aperienda et discutienda pergedū est. ut ad obscuriores locutiones illustrandas. de mani festioribus sumantur exempla. & quedam certarum sententiarum testimonia. dubitationem certis auferat. in qua re memoria ualet plurimum. que si defuerit. nō potest his preceptis dari.